

Васи́ль Кук

Василь

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КІЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КІЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих міста Києва
Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування

Василь Кук — останній командарм УПА

(до 110-річчя з дня народження)

Бібліографічний список літератури

Київ – 2023

Василь Кук — останній командарм УПА: бібліогр. спис. до 110-річчя від дня народження В.С. Кука / упоряд. А. Р. Своровський; ред.: О. М. Трубайчук, Т. В. Мамалига; Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації); Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва, відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування. – Київ, 2023. – 13 с.

Бібліографічний список складено до 110-річчя з дня народження відомого українського військовика, генерала-хорунжого, учасника Руху Опору Василя Степановича Кука.

Список містить матеріали про життя та діяльність, інтерв'ю, епістолярну спадщину генерала, дослідження науковців.

При складенні списку використано літературу з електронних каталогів Публічної бібліотеки імені Лесі Українки, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, пошукової системи Google Академія.

До списку увійшли книги, статті зі збірників та періодичних видань, інтерв'ю. Матеріал розміщено в алфавітному порядку. Список розраховано на викладачів, студентів, школярів та всіх, кому цікавий Рух Опору в Україні під час Другої світової війни і доля його учасників у боротьбі за Незалежність України.

Упорядник:

Літературний редактор
Редактор-бібліограф
Відповідальний за випуск
Телефон для довідок

e-mail

А. Р. Своровський

О. М. Трубайчук

Т. В. Мамалига

С. О. Денисова

486-01-46,

068-139-31-41

4bibliograf4@gmail.com

Василь Степанович Кук (псевдо: «*Василь Коваль*», «Юрко Леміш», «Ле», «Медвідь») народився 11 січня 1913 року у багатодітній родині в селищі Красне, що нині належить до Буського району Львівської області. Закінчив Золочівську класичну гімназію товариства «Рідна школа».

З юності був соціально активним, належав до молодіжної організації «Пласт».

Вступив на юридичне відділення Люблінського католицького університету.

З 1932 р. — член Золочівської повітової екзекутиви (Проводу) ОУН.

Після закінчення гімназії навчався у Люблінському католицькому університеті на юридичному відділенні. Під час студій організував і очолив студентську групу членів ОУН.

У 1932–1934 роках виконував доручення Крайової Екзекутиви ОУН і як зв'язковий їздив до Krakova та на Волинь, перевозив нелегальну літературу, зброю.

За революційну діяльність його неодноразово заарештовувала польська поліція. В 1934 році був засуджений польським судом за революційну діяльність до двох років позбавлення волі. У 1936 році вийшов на волю і очолив Золочівський повітовий провід ОУН.

Після II Великого Збору ОУН провідник ОУН Степан Бандера призначив його членом Проводу ОУН, у якому Василь Кук очолив організаційну референтуру (відділення). В той час він брав участь у діяльності військового штабу, відбував старшинські військові вишколи.

Навесні 1941 року організував і очолив Центральний штаб похідних груп ОУН для переходу у Східну Україну, включно з Кримом і Кубанню. В червні 1941 року очолив Львівську провідну похідну групу (блізько 20 членів), яка прибула 30 червня до Львова і організувала Народні Збори, на яких було проголошено Акт відновлення Української Держави.

В липні–серпні 1941 року організував і очолив Київську провідну похідну групу членів ОУН (блізько 30 осіб), переважно зі східних областей та Волині, для повторного проголошення відновлення української державності в Києві. 31 серпня в м. Василькові частина членів групи, в тому числі В. Кук, була заарештована німецькою поліцією. При транспортуванні групи до Львова у м. Луцьку В. Куку разом із Дмитром Мироном та зв'язковим Тарасом Онишкевичем вдалося втекти з-під варти і добрatisя до Львова.

Навесні 1942 року В. Кук очолив Провід ОУН на південно-східних українських землях. Після загибелі Дмитра Мирона в липні 1942 року

та арешту його заступника Пантелеймона Сака безпосередньо керував діяльністю ОУН на всіх українських центрально-східних і південних землях. Навесні 1943 року очолив УПА-Південь. За фіктивними німецькими документами мешкав у Дніпропетровську (нині Дніпро), Києві та Умані. З 1947 року Кук був заступником Романа Шухевича на всіх його посадах, а після загибелі генерала 5 березня 1950 р. Василя Кука було обрано Головою Проводу ОУН в Україні, Головним Командиром УПА та Головою Генерального Секретаріату Української Головної Визвольної Ради.

Василь Кук прийняв командування Українською повстанською армією після вбивства Романа Шухевича в 1950 році. Йому ще не було 30. На той момент завершився процес демобілізації бойових підрозділів УПА та її перехід у мережу збройного підпілля, головним завданням якого був захист населення від репресій комуністичного режиму і пропаганда визвольних ідей.

Василь Кук був досвідченим конспіратором, здібним організатором і тактиком та мав неабиякий досвід ведення підпільної боротьби. Саме під керівництвом Кука під час Другої світової війни формувалися похідні групи, які мали створити українське самоуправління на окупованих нацистами територіях. У складі такої групи він діяв у Дніпропетровську, деякий час у Києві.

Василь Кук очолював визвольний рух до 1954-го. 23 травня 1954 року Василя Кука заарештували співробітники КДБ за допомогою завербованого колишнього підпільника «Чумака» (Микола Примас), якого Василь Кук добре знав особисто. Перебував у слідчих в'язницях Києва і Москви до 1960 року Звільнений у зв'язку з новим курсом політики Микита Хрущова.

Виходу з в'язниці посприяв так званий “Відкритий Лист В.Кука до Ярослава Стецька, Миколи Лебедя, Степана Ленкавського, Дарії Ребет, Івана Гриньоха та до всіх українців, що живуть за кордоном!”, у якому визнавав радянську владу в Україні, зрікався та засуджував засади та методи боротьби ОУН та УПА, а також закликав екзильні українські організації, які вели національно-визвольну боротьбу, до її припинення та визнання СРСР.

Цей лист, написаний 1960 року, а також той факт, що Кук більше не піддавався помітним репресіям з боку радянської влади, дав підстави запідозрити останнього головнокомандувача УПА у співпраці з КДБ, однак ці підозри так ніколи і не підтвердилися.

Після звільнення Василь Кук проживав у Києві, займався науковою роботою в Центральному державному історичному архіві та Інституті історії Академії наук Української РСР. Після розпаду СРСР видав низку робіт, присвячених історії УПА.

Після арешту Кука збройна боротьба повстанців тривала до початку 1960-х, хоча переважно у формі спротиву окремих бойовок.

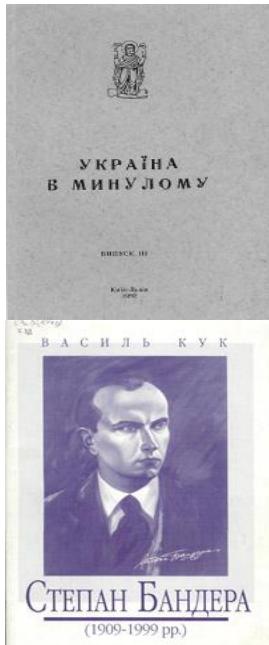
Василь Кук відомий також як підпільний публіцист та історик, серед найвідоміших його праць: «Пашні Буряки», 1938 р., (підручник із конспірації ОУН), «Колгоспне рабство», 1952 р. (аналітичний огляд функціонування колгоспної системи в Україні), цикл нарисів про життя та творчість Артема Веделя — відомого українського композитора, 1970-80-ті рр., біографічні нариси про Степана Бандеру, Романа Шухевича, 1990-ті рр., фундаментальний збірник документів «Українське державотворення. Акт 30 червня 1941 року», 2001 р.

До останнього подиху свого життя Василь Кук вів активну громадську діяльність спрямовану на відновлення історичної справедливості, видав чимало книг та написав безліч статей про діяльність ОУН-УПА. Був членом Головної Булави Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, головою Наукового відділу Братства ОУН-УПА. Помер 9 вересня 2007 року у Києві. Похований у рідному селі.

Творчий доробок В. С. Кука

[Кук, В.] Державотворча діяльність ОУН. Акт Відновлення Української держави 30 червня 1941 р. / [Василь Кук]. – [Київ] : [Українська видавнича спілка ім. Ю. Липи], [2016]. – 77 с.

Кук, В. Маловідома брошура Петра Полтави / Василь Кук // Україна в минулому = Ucraina in antiquis : [зб. ст.] / редкол.: Я. Дашкевич [та ін.]; АН України, Ін-т укр. археографії, Львів. відн. – Київ ; Львів : [б.в.], 1992 – 1996. – С. 93-105.

Кук, В. Степан Бандера : 1909-1959 / Василь Кук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2013. – 63 с.

У брошури В. Кук намагається відповісти на питання, хто ж такий С. Бандера, що став символом боротьби за державну незалежність України, подає лише найголовніше з життя цієї незвичайної та дуже трагічної долі людини

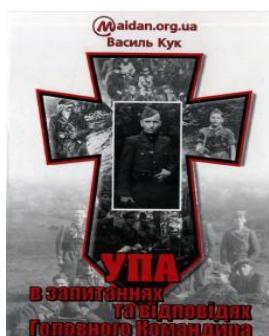
Кук, В. Степан Бандера. Роман Шухевич / Василь Кук; упоряд., передм. Б. Гордасевич. – Львів : Бона, 2012. – 144 с.

Уважі читачів пропонується два біографічні нариси про видатних діячів опору та націоналістичного руху в Україні: Степана Бандери та Романа Шухевича, які написав один з найкращих знавців цієї теми – їх близький товариш та побратим по зброї, останній Головний Командир Української Повстанчої Армії — генерал-хорунжий УПА Василь Кук.

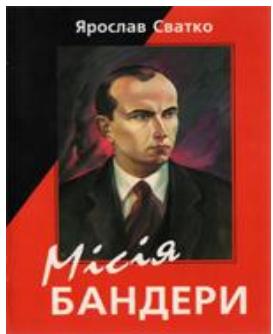
У ролі додатка публікується рідкісна за вживанням в обігу праця Степана Бандери про Романа Шухевича, написана вже після трагічної загибелі останнього, отже цілком одверта і виважена у висновках.

Кук, В. УПА в запитаннях і відповідях Головного Командира / Василь Кук. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2007. – 79 с. : іл.

У книзі на матеріалах запитань читачів сайту "Майдан" та відповідей Головного Командира УПА Василя Кука описані важливі сторінки національно-визвольної боротьби середини ХХ століття.

Кук, В. С. Степан Бандера – Провідник / В. С. Кук // Сватко Я. Місія Бандери. – Вид. 2-ге, допов. і випр. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2003. – 63, [2] с. : іл.

У книзі описано життя і діяльність Степана Бандери - лідера та ідейного натхненника революційної ОУН, ім'я якого стало символом боротьби за незалежність України в середині ХХ століття. Наведені непубліковані в інших виданнях спогади про Степана Бандеру керівника розвідки ОУН Степана Мудрика - "Мечника". У книзі використані матеріали польських, німецьких та радянських архівів, спогади учасників підпілля ОУН та працівників радянських спецслужб. Передмова Головного Командира Української Повстанської Армії 1950-1954 рр., члена Проводу ОУН 1940-1954 рр. Василя Кука ("Юрка Леміша").

Кук, В. С. Українська скорбна мати / В. Кук, С. Шухевич. – Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2009. – 44 с. : іл.

Ця книга - спогади про долю звичайної жінки-селянки, життя якої було сповнене трагічних переживань та материнського героїзму. На долю Параксовії Кук випало чимало випробувань: ще за життя вона втратила п'ятьох із восьми своїх дітей, пережила радянську та німецьку окупації, конфіскацію усього майна та зрештою ув'язнення. Усі ці події ретельно описує син Параксовії, останній Головний командир УПА, Василь Кук, подаючи цікаві факти із життя матері та усієї своєї родини. Враження від книги підсилюють спогади доктора Степана Шухевича, котрий став свідком останньої зустрічі Параксовії із сином Іларієм перед його загибеллю.

Про генерала Тараса Чупринку (Романа Шухевича) / Я. Дащенко, В. Кук, В. Бойко, М. Посівнич. – Львів : [б.в.], 2006. – 31, [1] с., [4] арк. фот.

Чому український народ не карає винних за вбивство його вождів, його провідників, його лідерів, його еліти, зрештою, не лише за це, але й за геноцид нації? У зв'язку з вивченням життя і діяльності такої виняткової постаті в історії України, як генерал Роман Шухевич, виникає низка питань, відповіді на які мають дати не лише науковці-історики, - також потрібно зrozуміти ставлення до цих проблем широкого кола і прихильників, і ворогів українського національно-визвольного руху та української незалежності.

Інтерв'ю

Кук, В. Вони не знають як будувати державу : [інтерв'ю] [Електронний ресурс] / Василь Кук : вела розмову Ольга Дубовик // Український інтерес. – Режим доступу: <https://uain.press/interview/vasil-kuk-voni-ne-znayut-yak-buduvati-derzhavu-1664137>. – Дата публікації : 09.09.2022. – Назва з екрана.

Кук, В. «У мене немає орденів». Останнє інтерв'ю з комендантом УПА : [інтерв'ю] [Електронний ресурс] / Василь Кук : розмовляв Павло Солодько // Історична правда. – Режим доступу: <https://www.istpravda.com.ua/articles/2013/01/11/107682/>. – Дата публікації : 11.01.2013. – Назва з екрана.

Про життя та боротьбу В. С. Кука

Веденеев, Д. Одиссея Василия Кука : военно-политический портрет последнего командующего УПА / Дмитрий Веденеев ; Укр. ин-т военной истории. – Киев : [К.И.С.], 2007. – 205 с. : фотоил.

У науково-популярній роботі на основі широкого кола невідомих читацькій аудиторії документів уперше надається повний нарис драматичного життя та військово-політичної діяльності видатного діяча українського національно-визвольного руху, останнього командувача Української повстанської армії та лідера збройного підпілля ОУН у Західній Україні Василя Кука. Біографія генерал-хорунжого УПА Василя Степановича Кука (1913-2007) – це водночас історія тридцятирічної боротьби за свободу України та захопливий пригодницький сюжет, гідний пера романіста та кінорежисера. Вільна від ідеологічних акцентів книга буде цікавою для всіх, хто захоплюється військовою історією України.

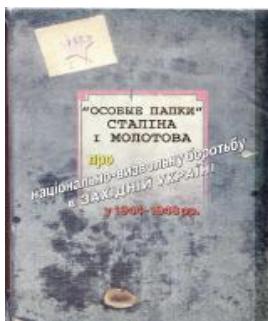

Останній бій останнього командира // В'ятрович В. Україна. Історія з грифом "Секретно" / Володимир В'ятрович. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2015. – 511 с. : іл., портр.

Коваль, Р. Сто облич Самостійної України / Роман Коваль. – Київ : Історичний клуб "Холодний Яр" : Український пріоритет, 2013. – 430 с.

Це книжка про людей, які творили Українську державу в роки Другої світової війни та в 1989 – 2013 роках, – про членів ОУН, вояків УПА, про письменників, кобзарів, художників, скульпторів, акторів, лікарів, редакторів, істориків, краєзнавців, науковців, журналістів, інженерів-винахідників, педагогів, екологів, фольклористів, етнопсихологів, народних депутатів України, дипломатів, нащадків вільних козаків, повстанських отаманів, вояків Армії УНР, членів Центральної Ради та Гетьмана України Павла Скоропадського. В основу покладено публікації в газеті «Незборима нація» за 1994 – 2013 роках та інших виданнях.

«Особые папки» Сталіна і Молотова про національно-визвольну боротьбу в Західній Україні у 1944-1948 рр. : зб. док. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Львів. від-ня [та ін.]; упоряд.: Ярослав Дащенко, Василь Кук ; редкол.: Владислав Гриневич [та ін.]. – Львів : Піраміда, 2010. – 594 с.

У збірнику вміщений 131 документ про перебіг національно-визвольної боротьби ОУН і УПА в Західній Україні у 1944-1948 рр. та репресивні заходи радянських силових органів проти українського збройного підпілля. Матеріали походять із "Особих папок" Й. Сталіна, В. Молотова, які зберігаються в Державному архіві російської федерації.

Полковник Василь Кук // Білінський В. Б. Україна-Русь : історичне-дослідження : у 3 кн. / Володимир Білінський. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, [2018]. - Кн. 3 : Українська звитягта . – С. 287-293.

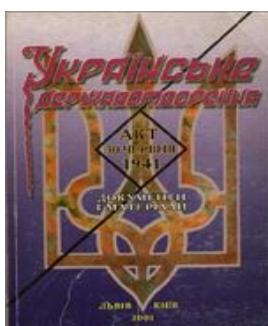

У пропонованій книзі (останній із трилогії) автор акцентує увагу читачів на наших славних перемогах, яких в українській історії було чимало. На сторінках видання проступають незатерті часом постаті легендарних звитяжців, котрі ще за життя посіли чільне місце в пантеоні талановитих воєначальників-полководців як України, так і світу. Дослідження буде корисне для тих, хто цікавиться правдивим, несфальшованим описом подій минувшини.

Понипаляк, А. Останній командир УПА. Життя і боротьба Василя Кука / Аліна Понипаляк. – Київ : Наш Формат, 2022. – 256 с. : портр., фотоіл.

С люди-епохи, а є люди — кілька епох. Такою особистістю був останній командир УПА Василь Кук. Він народився до Першої світової, пережив лихоліття Другої світової, розквіт і згортання діяльності УПА, потрапив у радянський полон і разом з Україною отримав омріяну свободу в 1991-му. Як сімейна скрута вплинула на його погляди? Коли він загорівся ідеєю збройної боротьби? Як пережив смерть братів Ілька й Іларія, яких стратили за українську державність? Як вибудовував мережу ОУН у Дніпрі і перебував у підпіллі на Волині й Галичині? Як продовжував тиху боротьбу в 1970–1980 роки й отримав «друге дихання» після незалежності? На всі ці питання відповідає історикіня Аліна Понипаляк. Вона дослідила архівні дані та спомини людей, які особисто знали Василя Кука, поспілкувалася з рідними, побувала там, де він народився, жив і творив. Все це допомогло показати, яким був Кук і як він боровся за українську незалежність.

Українське державотворення: Акт 30 червня 1941: зб. док. і матеріалів / пер. з нім. Г. Сварник ; упоряд. О. Дзюбан ; заг. ред. Я. Дацкевич, В. Кук ; передмова В. Кук, Я. Дацкевич; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського. Львів. від-ня. – Львів : Піраміда ; Київ : [б.в.], 2001. – 557 с.

Збірник присвячений видатній події в історії України нового часу – проголошенню відновлення Української держави 30 червня 1941 р., яке відбулося у Львові всупереч намаганням німецької окупаційної влади не допустити до утворення незалежної України. Документи і матеріали з архівів України та Німеччини висвітлюють події напередодні й після проголошення Акту 30 червня, показуючи репресивні дії нових окупантів по відношенню до українського національно-визвольного руху, очоленого Організацією Українських Націоналістів. Видання призначено для істориків та політологів, студентів вищих шкіл, всіх тих, хто цікавиться історією України XX ст.

Бондарук, Л. Борець за вільну Україну – незламний Кук [Електронний ресурс] / Леся Бондарук // Суспільний кореспондент. – Режим доступу : <https://www.sknews.net/borets-za-vilnu-ukrajinu-neznanyj-kuk/>. – Дата публікації : 09.01.2018. – Назва з екрана.

Вовк, О. Останній генерал УПА: до біографії Василя Кука / Олександр Вовк // З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. – 2003. – №1 (20). – С. 254-257.

В'яtronич, В. Спіймати «Борсуга». Арешт Василя Кука. Частина 1 [Електронний ресурс] / Володимир В'яtronич // Історична правда. – Режим доступу : <https://www.istpravda.com.ua/articles/2011/12/8/64627/>. – Дата публікації : 08.12.2011. – Назва з екрана.

В'яtronич, В. Останній бій останнього командира УПА. Василь Кук. Частина 2 [Електронний ресурс] / Володимир В'яtronич // Історична правда. – Режим доступу : <https://www.istpravda.com.ua/articles/2011/12/15/65347/>. – Дата публікації : 15.12.2011. – Назва з екрана.

Гінда, В. Маestro конспірації на псевдо «Борсук» [Електронний ресурс] // Фотографії старого Львова. – Режим доступу : <https://photo-lviv.in.ua/maestro-konspiratsiji-pid-psevdoborsuk/>. – Дата публікації : 01.03.2017. – Назва з екрана.

Кентій А. В. Кук Василь Степанович / А. В. Кентій // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Ін-т історії НАН України. – Київ : Наукова думка, 2009. – Т. 5 : Кон — Кю. – С. 456.

Ковалъчук, В. Василь Кук у повсякденному житті (кін. 1940-х – поч. 1950-х рр.) / Володимир Ковалъчук, Ярослав Антонюк // Славістична збірка. – Київ, 2016.– Вип. 2 : Збірка статей за матеріалами Других Міжнародних наукових Соханівських читань (м. Київ, 18 листопада 2015 р.). – С. 400-412.

Кук Василь. Останній командувач УПА [Електронний ресурс] // Край : краєзн.-турист. порт. – Режим доступу : <http://www.kray.org.ua/2591/postati/kuk-vasil-ostanniy-komanduvach-upa/>. – Дата публікації : 26.05.2018. – Назва з екрана.

Кук Василь Степанович [Електронний ресурс] // Золочів. нет. – Режим доступу : <https://zolochiv.net/kuk-vasyl-stepanovych/>. – Дата публікації : 02.01.2012. – Назва з екрана.

Кучер, В. Кук Василь Степанович // Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – Київ : Парламентське видавництво, 2011. – С. 378.

Мараєв, В. Василь Кук: останній командарм УПА [Електронний ресурс] / Владлен Мараєв // Український інтерес. – Режим доступу : <https://uain.press/blogs/654942-654942>. – Дата публікації : 11.01.2022. – Назва з екрана.

Романюк, М. Василь Кук: до біографії головного командира УПА (1941–1954) / Михайло Романюк // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / гол. ред. Ігор Соляр; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2019. – Вип. 32. – С. 284-292.

Романюк, М. Становлення особистості Головного командира УПА Василя Кука (1913-1941) / Михайло Романюк // Новітня доба / гол. ред. Михайло Романюк; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2018. – Вип. 6. – С. 189-197.

Понипаляк, А. Василь Кук в боротьбі проти радянської системи. 1944–1954 pp. / А. Понипаляк // Етнічна історія народів Європи. – 2018. – Вип. 54. – С. 152–158.

Понипаляк, А. На шляху до боротьби. Родина, дитинство і юність Василя Кука (1913-1929 р.) / Аліна Понипаляк // European philosophical and historical discourse. Vol. 3 Issue 1. – 2017. – С. 39-47.

Понипаляк, А. Соціальне походження та формування особистості Василя Кука у 1913–1929 р. / А. Понипаляк // Етнічна історія народів Європи. – 2017. – Вип. 53. – С. 85–92.

Понипаляк, А. Юнацькі роки та становлення особистості останнього головнокомандувача УПА Василя Кука (1913 — 1934 pp.) / Аліна Понипаляк // Український визвольний рух. – 2017. – № 22. – С. 150-157.

Понипаляк, А. «Покоління Василя Кука досі не проговорене» : [інтерв'ю] [Електронний ресурс] / Аліна Понипаляк, розмовляв Володимир Молодій // Локальна Історія. – Режим доступу: <https://localhistory.org.ua/texts/interviu/pokolinnia-vasilia-kuka-dosi-ne-progovorene-alina-ponipaliak/>. – Дата публікації : 09.09.2021. – Назва з екрана.

Понипаляк А. Український Джеймс Бонд : інтерв'ю з історикою про останнього командира УПА зі Сходу Василя Кука [Електронний ресурс] / Аліна Понипаляк // Вільне радіо. – Режим доступу : <https://freeradio.com.ua/ukrainskyi-dzheims-bond-interviu-z-istorykyneiu-pro-ostannooho-komandyra-upa-zi-skhodu-vasylia-kuka/>. – Дата публікації : 04.06.2021. – Назва з екрана.

Содоль, П. Старшинські кадри УПА / Петро Содоль // Український визвольний рух: наук. зб. – Львів, 2004. – Зб. 3. – С. 235-245.

Стех, Я. Незвичайне знайомство з генерал-хорунжим Василем Куком [Електронний ресурс] / Ярослав Стех // Meest-Online : тижневик для українців всього світу. – Режим доступу : <https://meest-online.com/history/figure/nezvychajne-znajomstvo-z-heneral-horunzhym-vasylem-kukom/>. – Дата публікації : 19.09.2018. – Назва з екрана.

Терещук, Г. КГБ вважав Василя Кука найнебезпечнішим ворогом – історик [Електронний ресурс] / Галина Терещук // Радіо Свобода. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/24821727.html>. – Дата публікації : 11.01.2013. – Назва з екрана.

Епістолярна спадщина

Баран, Є. М. Образ Романа Шухевича у спогадах Василя Кука / Є. М. Баран // Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Т. Шевченка. Слово. – 2019. – № 3(55). – С. 508–512.

Ковалъчук, В. Ділові листи керівництва ОУН(б) і УПА (за матеріалами фондів Галузевого державного архіву Служби безпеки України) / В. Ковалъчук // Наукові записки : зб. пр. молодих вчених та аспірантів. – Т. 20. – Київ, 2010. – С. 427-440.

Ковальчук, В. Інформаційний потенціал ділових листів головного командира УПА Василя Кука / В. Ковальчук // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Історичні науки. – 2013. – Вип. 20. – С. 58-62.

Ковальчук, В. Листування керівництва ОУН(Б) і УПА на українських землях / В. Ковальчук, В. Огороднік // З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. – 2010. – № 1 (34). – С. 147-269.

У покажчику публікуються короткі анотації ділових листів керівників ОУН(Б) та її військового крила в Україні.

Ковальчук, В. Листування командирів УПА в 1944-1952 рр. Скани документів [Електронний ресурс] / Володимир Ковальчук // Історична правда. – Режим доступу : <https://www.istpravda.com.ua/articles/2012/10/14/96826/>. – Дата публікації : 14.10.2012. – Назва з екрана.

Ковальчук, В. Посилення конспірації в ОУН(б): перехід від літерних до цифрових шифрів / В. Ковальчук // Український визвольний рух: наук. зб. – Львів, 2014. – 36. 19. – С. 270-287.

Трофимович, В. В. Відображення Акта 30 червня 1941 року в історичних працях і мемуарах учасників українського визвольного руху / В. В. Трофимович, Л. В. Трофимович // Військово-науковий вісник Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. – 2019. – № 31. – С. 81-98.

Вшанування пам'яті

В інтернет виклали архів останнього командира УПА. Фото [Електронний ресурс] // Історична правда. – Режим доступу : <https://www.istpravda.com.ua/short/2013/04/24/121968/>. – Дата публікації : 24.04.2013. – Назва з екрана.

В Інтернет виклали колекцію документів останнього командира УПА [Електронний ресурс] // Gazeta. ua.. – Режим доступу : https://gazeta.ua/articles/history/_v-internet-viklali-kolekciyu-dokumentiv-ostannogo-komandira-upa/494714. – Дата публікації : 24.04.2013. – Назва з екрана.

В'яtrович, В. В пам'ять про Василя Кука [Електронний ресурс] / Володимир В'яtrович // Україна молода. – Режим доступу : <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2010/160280>. – Дата публікації : 10.09.2021. – Назва з екрана.

«Голоси УПА»: в мережу виклали відеофрагменти усних свідчень упівців [Електронний ресурс] // Центр досліджень визвольного руху. – Режим доступу : https://cdvr.org.ua/30342/2022/10/12/?fbclid=IwAR2NtWqT7W4_M5wO7UqqLmmZP550V5euFsj6twYSLD0Ap4kJvDHFBt-Tupk – Дата публікації : 12.10.2022. – Назва з екрана.

Останнього Головного командира УПА Василя Кука поховали в вівторок на Львівщині [Електронний ресурс] // Радіо Свобода. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/969386.html>. – Дата публікації : 11.09.2007. – Назва з екрана.

Понипаляк, А. Рушник Головного командира УПА В. Кука 1947 р. в експозиції Національного музею історії України / Аліна Понипаляк // Науковий вісник Національного музею історії України. – 2020. – №6. – С. 278-280.